

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **S. L.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, odbor cizinecké policie**, se sídlem Kounicova 24, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2020, čj. KRPB-147524-19/ČJ-2020-060027-SZV, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 9. 2020, čj. 34 A 26/2020-36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná shora označeným rozhodnutím podle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění z důvodu, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a dále, že by mohl

mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. K tomuto závěru žalovaná dospěla na základě toho, že žalobce na území ČR minimálně dne 3. 8. 2020 pobýval neoprávněně, bez cestovního dokladu a víza či jiného povolení k pobytu a současně v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 31. 7. 2020, čj. MZDR 20599/2020-20/MIN/KAN, kterým byl zakázán vstup na území ČR pro všechny občany třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu COVID-19 a pro občany třetích zemí, kteří mají přechodný nebo trvalý pobyt v těchto zemích. Dobu zajištění žalovaná stanovila na 120 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

[2] Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou, v níž zpochybnil, že by představoval nebezpečí v podobě „závažného narušení veřejného pořádku“ ve smyslu § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Daný pojem je třeba vykládat v kontextu judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se obdobných ustanovení zákona o pobytu cizinců a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Dle ní ohrožení některého ze základních zájmů společnosti představuje závažné narušení veřejného pořádku tehdy, pokud je nebezpečí skutečné, aktuální a dostatečně závažné. Podle judikatury závažné narušení veřejného pořádku bez dalšího nepředstavuje ani nelegální pobyt a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění. Aniž by žalobce zpochybňoval potřebu opatření proti epidemii COVID-19, nelze podle něj přehlédnout, že jeho provinění fakticky spočívá v nerespektování karanténního opatření. Nelze však hovořit o tom, že by šířil nakažlivou nemoc, nebo se měl dopustit jednání, které by mohlo mít trestněprávní relevanci. Není ani patrné, že by jakékoliv nařízení či opatření nerespektoval vědomě. Kdyby se obdobného jednání dopustil občan ČR, nemohlo by v žádném případě vést k omezení jeho osobní svobody nebo jakémukoliv jinému než finančnímu postihu.

[3] Krajský soud v Brně (dále „krajský soud“) žalobu zamítl výrokem I. v záhlaví označeného rozsudku. Dospěl k závěru, že cizinci porušující ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ohrožují závažným způsobem veřejný pořádek, neboť se stávají bezpečnostním rizikem při šíření nemoci COVID-19 (není u nich možné provádět testování a kontrolovat nařízenou karanténu). Žalobcem odkazovaná judikatura se týkala pouze nelegálního pobytu a nepodrobení se správnímu vyhoštění, nevztahovala se však k ohrožení veřejného zdraví a nebezpečí v podobě šíření nemoci v době pandemie. Žalobce před vstupem na území ČR pobýval mj. v Alžírsku a Bosně a Hercegovině a tyto země nebyly na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu COVID-19. Žalobce svůj pobyt předem neohlásil krajské hygienické stanici, neuvedl, kde se bude zdržovat a kde může být kontaktován. Žalobci sice nebylo prokázáno, že by nemoc šířil. Podstata věci však spočívá v tom, že se nepodrobil všem potřebným úkonům vyplývajícím z ochranného opatření (nahlášení pobytu, testování, karanténa). Žalobce si měl být epidemické situace vědomý, neboť nakažlivost a závažnost onemocnění je všeobecně známa a epidemie probíhá i v zemi jeho původu. To však bylo žalobci jedno a důležité pro něj bylo pouze dosažení cíle – cesty do Německa. Byl srozuměn s tím, že může danou nemoc šířit. Jednání žalobce je neomluvitelné, neboť se nehodlá řídit pravidly platnými v zemích, jimiž procházel. Žalobce byl důvodně zajištěn také podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž proti tomuto důvodu žádné námitky nevznsl. V případě žalobce existuje vážné nebezpečí zmaření výkonu správního rozhodnutí, o němž žalovaná rozhodla téhož dne. Žalobce cestoval ze země původu přes řadu zemí, po cestě se zbavil cestovního pasu,

pokračování

vyhýbal se hraničním kontrolám, v Bosně a Hercegovině se ukryl do plechové skříňky v podvozku kamionu s úmyslem dostat se takto to Německa. Jeho jednání neskýtá záruku, že by se podvolil správnímu vyhoštění a nepokračoval v cestě do Německa.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti výroku I. rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Závěr krajského soudu, dle kterého svým jednáním naplnil důvod pro zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, pokládá za neudržitelný. Poukázal na to, že nešířil nakažlivou nemoc a nedopustil se jednání, které by mělo alespoň vzdáleně trestněprávní relevanci. Jeho jednání bylo pouze nedbalostní, neboť si nezjistil podmínky vstupu na území ČR a spolehl se na své dosavadní právo volného pohybu po schengenském prostoru založené na polském schengenském vízu. Není důvod se domnívat, že by nedodržoval eventuálně nařízenou karanténu či jiné rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví. Lze tedy uvažovat o porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví, ale není důvod předpokládat, že jednal zaviněně a že je jeho jednání natolik závažné, aby mohlo vést k omezení osobní svobody. Zajištění stěžovatele založené na porušení semi-právního předpisu je zřetelným zneužitím tohoto institutu, neboť zajištění podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců má být využito u skutečně aktuálního ohrožení veřejného pořádku. Jednání stěžovatele, které nedosahuje trestněprávní závažnosti a v případě občana ČR by nemohlo vést k omezení osobní svobody nebo jinému než finančnímu postihu, takovým ohrožením není.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Současně se zabýval tím, zda napadený rozsudek či řízení jemu předcházející řízení nevykazuje vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ovšem uvedl k tomu slovní vymezení důvodu kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tvrzené důvody kasační stížnosti soud nicméně posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, čj. 8 As 52/2006-74, č. 1655/2008 Sb. NSS). Z obsahu kasačních námitek je evidentní, že stěžovatel ve skutečnosti nenamítá procesní pochybení žalované, ale nesouhlasí s posouzením právní otázky, zda v jeho případě byly dány důvody pro zajištění za účelem správního vyhoštění. Konkrétně nesouhlasí s tím, že by porušením ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví závažným způsobem narušil veřejný pořádek.

[9] Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen

jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, mj. pokud

„a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání“.

[10] Nejvyšší správní soud považuje úvodem za stěžejní zdůraznit, že jak žalobní, tak kasační námitky stěžovatele směřují výlučně proti důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ačkoliv byl zajištěn současně také podle § 124 odst. 1 písm. b) daného zákona. Žalovaná totiž své rozhodnutí nezaložila jen na závěru o porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví, jak by se ze stěžovatelových námitek mohlo zdát, ale i na celkovém jednání stěžovatele, ze kterého plyne nebezpečí, že by mařil rozhodnutí o správním vyhoštění (způsob cestování, zbavení se dokladů, snaha o cestu do Německa). Na to v napadeném rozsudku poukázal i krajský soud, nicméně stěžovatel se ve vztahu k tomu (dalšímu důvodu zajištění, o němž se krajský soud zmiňuje) v kasační stížnosti nijak nevymezil.

[11] V projednávané věci je tedy především plně aplikovatelný závěr již existující judikatury zdejšího soudu, podle níž kasační soud není povinen vypořádat se s každou jednotlivou námitkou danou v kasační stížnosti, pokud rozhodnutí krajského soudu ob stojí i pouze na důvodech, které stěžovatel v kasační stížnosti nenapadá (rozsudek ze dne 9. 6. 2016, čj. 9 Azs 84/2016-22). Kasační stížnost uplatněná stěžovatelem tedy nemůže být důvodná a napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, neboť jeden z důvodů zajištění (stěžovatelem nezpochybněný) ob stojí sám o sobě. Lze dodat, že případná důvodnost uplatněných kasačních námitek by se v dané věci nemohla promítnout ani do zákonnosti stanovené doby zajištění. Z žalobou napadeného rozhodnutí totiž plyne, že žalovaná dobu zajištění neodvívěla od důvodů zajištění jako takových, ale zdůvodnila ji předpokládanou složitostí přípravy a výkonu správního vyhoštění a časovou náročností jednotlivých administrativních kroků.

[12] Toliko nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud v krátkosti dodává, že obdobnými námitkami, jaké vznesl stěžovatel, se v nedávné době tento soud již zabýval v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, čj. 8 Azs 216/2020-61. V něm dospěl k závěru, že ohrožení veřejného zdraví nelze podřadit pod pojem „závažné porušení veřejného pořádku“, neboť zákon o pobytu cizinců rozlišuje mezi porušením veřejného pořádku a ohrožením veřejného zdraví, přičemž důvodem pro zajištění za účelem správního vyhoštění je jen první z uvedených důvodů. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 12. 2020, čj. 6 Azs 333/2020-30, podle něhož cizinec, který vstoupil na území České republiky v době, kdy to bylo zakázáno ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví vydaným v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19, nepředstavuje bez dalšího nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Jak již nicméně v nyní projednávané věci soud zdůraznil, výše uvedené nemění nic na tom, že v případě stěžovatele byl dán další důvod pro zajištění za účelem

pokračování

správního vyhoštění, tedy napadený rozsudek krajského soudu není na místě zrušit jako nezákonný.

[13] Závěrem lze poznamenat, že kasační soud nepřehlédl ani zmínku stěžovatele o tom, že disponoval polským vízem. Tato skutečnost – ať již byla v rámci kasační stížnosti zmíněna úmyslně či se jedná toliko o pochybení zástupce stěžovatele – nemá v předloženém správním spisu žádnou oporu a stěžovatel ji poprvé uvedl až nyní v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto k tomuto tvrzení nemohl jakkoliv přihlížet (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[16] V řízení před krajským soudem byl stěžovateli ustanoven zástupcem JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna ustanovenému zástupci náleží za poskytnutí jednoho úkonu právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), spočívajícího v podání kasační stížnosti [písemné podání ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3 100 Kč za úkon právní služby [dle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Pokud jde o náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce, ta je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna je dále zvýšena o 714 Kč, tedy částku odpovídající této dani ve výši 21 % podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celkem tedy ve výroku IV. tohoto rozsudku přiznal Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi na odměně za zastupování stěžovatele a na náhradě hotových výdajů částku 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. března 2021

Milan Podhrázský
předseda senátu